

have den samme Virkning; men jeg vil gjøre den ærede Forslagsstiller opmærksom paa, at der dog er en Ting, der kan være dyrere for en Eiendomsbesidder, langt dyrere end selv de dyrreste Penge, og det er, ingen Penge at kunne faae; deri ligger netop Pointen. Der som den ærede Rigsdagsmand havde troet, ved Siden af det, han har foreslaaet os, endnu at kunne tilføie en anden Bestemmelse, nemlig den, at de, som have Penge til Udlaan, skulle sætte dem i faste Eiendomme, saa vilde han naae sit Formaal. Dersom han altsaa ved en Lov vil foreskrive, at Ingen maa tage mere end 4 pCt. af sine Penge, og at de skulle udlaane dem i faste Eiendomme, saa vil han komme til det Resultat at skaffe Landeieendomsbesidderne Penge til 4 pCt.; men saalænge han ikke drifter sig til ogsaa at gjøre dette andet Skridt, saalænge vil han bringe Ulykke over de Landeieendomsbesidderne, der trænge til Laan, isædetfor at hjælpe dem. De nemlig, der have Capitaler, vide meget vel, hvor de skulle tyie hen for at faae den Rente af deres Capital, som de efter Tidsomstændighederne kunne faae.

Den ærede Forslagsstiller karakteriserede i saa Henseende Capitalen paa en ret heldig Maade, idet han sagde om den, at den var en fornem og selvstændig Person, der kunde bevæge sig frit, nen netop denne Betragtning maatte lede Forslagsstilleren til at tænke paa, at da Capitalen kan bevæge sig frit, vil den vende sig bort fra Landeieendomsbesidderne, naar den ikke hos dem kan opnaae den Rente, som den kan opnaae andetsteds. Jeg skal tillade mig at gjøre dette klart ved et Exempel. Lad os antage, at en Mand eier 10,000 Rdl., som han

ønsker ublaante, at vi befinde os under Omstændigheder som de, vi nylig have gennemlevet, hvor der er stor Traug hos mange Landeieendomsbesiddere til at opnaae Laan, og at vi have en Bestemmelse som den foreslaaede, at der af Laan i faste Eiendomme ikke maa gives mere end 4 pCt. Capitalisten tænker da hos sig selv, hvor skal Du vende Dig hen, for at gjøre dine Penge saa frugtbringende, som Omstændighederne kunne medføre, — thi trods hvad den ærede Rigsdagsmand, der sidder her ved Siden af mig (S. Jørgensen), nylig udviklede, er det ikke blot Modesyge eller Lyst til at adsprede sig o. s. v., der bringer til at tænke saaledes; Enhver — den ærede Rigsdagsmand ganske vist ikke undtagen, — anstiller den Slags Overveielser, naar han har Penge, som han ønsker at gjøre frugtbringende. Naar en saadan Mand nu seer, at Creditforeningsobligationer, Jernbaneactier eller lignende Papirer staae til en Cours af f. Ex. 80 pCt., saa vil han ved at kjøbe disse for sine 10,000 Rdl. faae en nominel Capital af 12,500 Rdl.; der giver ham i aarlig Rente 500 Rdl.; han faaer altsaa, naar han vender sig derhen med sin Capital, 5 pCt. Renter af den. Dersom man nu altsaa fastsætter, at der af Capitaler, anbragte i faste Eiendomme, kun maa svares 4 pCt., saa vil en saadan Mand ikke vende sig derhen, — og han var en Daare, om han gjorde det, naar han med ligesaa stor Sikkerhed andetsteds kan faae 1 pCt. mere. Resultatet af Loven vil derfor blive, at man netop nunder de meest trykkende Forhold, i de meest kritiske Tider for Landeieendomsbesidderne, vil gjøre det vanskeligere for dem at opnaae Laan, end det ellers vilde være.